

O MATRIMONIO QUE TODO O FACÍA Ó REVÉS (2)

NOME DO DOCUMENTO: MPG_NoCa_0013_005_id718_D
AUDIO DE REFERENCIA: MPG_NoCa_0013_005_id718.mp3

TIPO DE DOCUMENTO: Rexistro directo dun evento. Conto
MATERIAL DISPOÑIBLE: Audio mp3 (editado e dixitalizado pola compiladora)
Transcripción de texto
DURACIÓN: 0:01:47

DATOS DA RECOLLIDA

- **DATA DA RECOLLIDA:** 2000
- **LOCALIZACIÓN:**
 - Lugar/ aldea/ barrio:** A Rodeleira
 - Parroquia:**
 - Concello:** Vilamartín de Valdeorras
 - Provincia:** Ourense
 - País:** Galicia
- **INFORMANTE**
 - Nome:** Ramona López Fernández
 - Idade no momento da recollida:** 70
- **RECOLLEDOR/ORA:** Susana López Fernández
- **COMPILADORA:** Camiño Noia Campos
- **COLECCIÓN:** Camiño Noia (NoCa)
- **CLASIFICACIÓN E REFERENCIAS DESTE CONTO NOS CATÁLOGOS TIPOLÓXICOS DE CAMIÑO NOIA:**
 - Título xenérico:** A esposa cae ao río
 - Tipo:** Anécdotas e chistes
 - Subtipo:** Historias sobre matrimonios
 - Referencia:** 1365A AT

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

CONTEXTO

Durante a década de 1990 até os anos 2000, a catedrática emérita e profesora de filoloxía galega María Camiño Noia Campos, dirixiu un valioso proxecto de recollida, catalogación e divulgación do conto galego de tradición oral. Neste proceso foi imprescindible a axuda do seu alumnado e de bolseiros, que se encargaron de facer as recollidas de campo gravando a persoas que aínda recordaban contos e que ademais sabían contalos. Os traballos, que se realizaron en Galicia e nas áreas de lingua galega de Asturias, León, Zamora e Cáceres, constitúen hoxe unha testemuña única dun rico patrimonio que estaba a piques de desaparecer. O froito de traballar con todo este material plasmouse en varias obras - citadas máis abaixo na bibliografía - nas que Camiño Noia sistematizou a narrativa galega oral de acordo a criterios recoñecidos internacionalmente. Nomeadamente, a súa última obra *Catalogue of Galicia Folktales* - editada pola prestixiosa Kalevala Society de Finlandia - coloca o conto galego dentro da tradición oral europea, dándolle un espazo de referencia no folklore internacional.

O APOI dispón actualmente, grazas á cesión de Camiño Noia, dos materiais orixinais froito das recollidas: a colección completa das gravacións e as transcripcións cos datos de campo. Presentamos o seu material seguindo os criterios do catálogo tipolóxico realizado pola propia compiladora.

NOTAS SOBRE A TRANSCRICIÓN DO TEXTO

A transcripción foi tomada dos documentos cedidos pola compiladora.

Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal e como foron ditas.

NOTAS SOBRE O TEXTO

Neste conto reflíctense algúns dos estereotipos de xénero presentes en moitos relatos de tradición oral doutras épocas que na actualidade non están vixentes.

BIBLIOGRAFÍA

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral: clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo : Universidade de Vigo, Servizo de Publicacións.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratreia.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2021): *Catalogue of Galicia Folktales*. Kalevala Society.

PALABRAS CHAVE

conto, anécdota, chiste, muller

EDICIÓN DA PRESENTE FICHA: Sara Santalla Iglesias

TRANSCRICIÓN

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

Unha vez estaba casada e todo o facía ó revés. O que o home lle mandaba ela todo ó revés, todo ó revés.

E había unha feira, unha feira e unha festa, e o home quería ir e dixo: “pero se lle digo a esta que quero ir xa non imos” porque ela non quería facer nada do que lle mandaba el. E dixo el: “Bueno”. El preparou os cabalos - que tiñan que ir en cabalo, entonces non había en que ir - e díxolle: “Bueno, voulle preparar os cabalos e a ver, xa virá ela, porque ela tamén quere ir, e xa virá ela”.

E foi ela e díxolle:

– Oíches, Manuel! Temos que ir á festa e a feira.

E díxolle el:

– Non, vai tu sola porque eu non che podo ir porque che teño que regar as hortas e eu non podo ir que está todo seco.

E díxolle ela:

– Prepara os cabalos que temos que ir.

E dixo:

– Bueno.

Preparou os cabalos, - xa os tiña preparados -. Preparounos e dixo:

– Están preparados os cabalos?

– Si - dice.

– Pero mira, tu vas leva-lo negro.No, tu vas leva-lo blanco e eu vou leva-lo negro, porque o negro é máis malo e tu non o dominas.

E dixo ela:

– Non, non, non, eu quero o negro.

– Pues bueno, alá tu, ves que hai que pasa-lo río.

– Non, non, eu quero o negro.

Fui e preparou o cabalo e ela montou no negro, e el montou no blanco e díxolle el:

– Vou ir de diante eu porque sei millor por onde hai que pasar polo río, e tal...

– Non, non didiante vou eu.

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

E marchou, foi ela dadiante. Pasou por onde máis *corriente* había e levouna o río, levou a ela e o cabalo. E ela berráballe que a salvara, que a salvara. E el que fixo? En ver de ir polo río abaixo marchou a buscar polo río arriba.

E díxolle outro viciño:

– Pero Manuel pa onde vas?

E díxolle el:

– Vou busca-la muller que marchou polo río abaixo.

– E como a vas atopar se tu vas polo río arriba?

E el díxolle:

– Como todo o fixo ó revés, en ver de marchar polo río abaixo igual marchou polo río arriba.